

ПРОГРАМА

ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

2023 – 2032 г.

ОБЩИНА ЛЕВСКИ

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ.....	3
2. ПОЛИТИКА ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ	5
3. СГРАДЕН ФОНД	7
3.1. Жилищен фонд	7
3.2. Общински сграден фонд.....	9
4. УЛИЧНО ОСВЕТЛЕНИЕ.....	14
5. СЪСТОЯНИЕ НА ЕНЕРГИЙНОТО ПОТРЕБЛЕНИЕ	15
5.1. Обща характеристика.....	15
5.2. Битово енергопотребление	16
5.3. Разходи за енергия на Община Левски.....	17
5.4. Енергопотребление в бизнес сектора.....	19
6. ЦЕЛ И ОБХВАТ НА ПОГРАМАТА.....	20
7. ИЗБОР НА ДЕЙНОСТИ И МЕРКИ	21
8. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ.....	27
9. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ ВА ОБЩИНА ЛЕВСКИ	28
10. НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ.....	29

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

АУЕР	Агенцията за устойчиво енергийно развитие
ВИЕ	Възобновяеми източници на енергия
ВИ	Възобновяеми източници
ВЕ	Възобновяема енергия
МЕЕ	Мерки за енергийна ефективност
ЕЕ	Енергийна ефективност
ЗЕЕ	Закон за енергийната ефективност
ПЕЕ	Програма за енергийна ефективност
ЕС	Европейски съюз
НСИ	Национален статистически институт
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
НСИ	Национален статистически институт
РЗП	Разгърната застроена площ
СОУ	Средно общообразователно училище
ОУ	Основно училище
НУ	Начално училище
ПГССТ	Професионална гимназия по селско стопанство и транспорт
ЦДГ	Целодневна детска градина
ОДЗ	Обединено детско заведение
ДЯ	Детска ясла
ЦНСТ	Център за настаняване от семеен тип
ЦСРИ	Център за социална рехабилитация и интеграция

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Съгласно §1, т.8 от Допълнителните разпоредби на Закона за енергийна ефективност (ЗЕЕ): „Енергийната ефективност” е съотношението на изходното количество стока, услуга или енергия и вложеното за производството им количество енергия.

Програми за енергийна ефективност от органите на държавната власт и органите на местно самоуправление се разработват на основание чл.12, ал.2 от ЗЕЕ. Програмите се разработват при отчитане на стратегическите цели и приоритети на интегрираните териториални стратегии за развитие на съответните региони за планиране и перспективите им за устойчиво икономическо развитие, както и при отчитане целите на областните планове и националните планове по енергийна ефективност:

1. национални планове за действие по енергийна ефективност;
2. национален план за сгради с близко до нулево потребление на енергия;
3. национален план за подобряване на енергийните характеристики на отопляваните и/или охлаждаемите сгради - държавна собственост, използвани от държавната администрация;
4. национална дългосрочна програма за насърчаване на инвестиции за изпълнение на мерки за подобряване на енергийните характеристики на сградите от обществен и частния национален жилищен и търговски сграден фонд.

Програмата е в съответствие с развитието на Северозападния район за планиране, Програмата за енергийна ефективност на област Плевен, местните особености и потенциал, и се явява естествено продължение на дългогодишните действия на Община Левски в тази сфера.

Общият стремеж при изпълнението на Програмите за енергийна ефективност е намаляване на енергийната интензивност на brutния вътрешен продукт на страната чрез намаляване потреблението на енергийни ресурси от крайните потребители на горива и енергия.

С оглед характера на стратегическия документ, както и на база функциите и отговорностите на общинската администрация, фокусът е насочен основно към публичния сектор: сградите и услугите, при които Община Левски изпълнява функцията си на консуматор на енергия и където енергийната ефективност е в пряка зависимост от нея.

Програмата се одобрява и приема от Общински съвет - Левски по предложение на Кмета на Общината и обхваща десетгодишен период на действие и изпълнение.

2. ПОЛИТИКА ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Европейският съюз (ЕС) има за цел да бъде световен лидер в борбата с изменението на климата и в тази връзка се стреми да постигне целите на споразумението от Конференцията на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата в Париж, като същевременно осигурява чиста енергия в целия ЕС. За да изпълни този ангажимент, ЕС определи следните обвързващи цели за климата и енергетиката за 2030г.:

- Намалване на емисиите на парникови газове с най-малко 40% в сравнение с 1990 г.;
- Повишаване на енергийната ефективност (ЕЕ) до поне 32,5%;
- Увеличаване на дела на енергия от възобновяеми източници (ВИ) до поне 32% от брутно крайно потребление на енергия в ЕС;
- Осигуряване на минимум 15% ниво на междусистемна електроенергийна свързаност между държавите членки.

Националните цели за енергийна ефективност са определени в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021 - 2030 г.

Приносът на България за постигане на целите на Европейския съюз до 2030г. е представен в табл.1, която беше преразгледана, като се вземат предвид препоръките на Европейската комисия.

Табл.1 Национални цели за енергийна ефективност до 2030 г.

Цел	Изменение
Намалване на първичното енергийно потребление в сравнение с базовата прогноза PRIMES 2007	27.89%
Намалване на крайното енергийно потребление в сравнение с базовата прогноза PRIMES 2007	31.67%
Първично потребление на енергия	17 466 ktoe
Крайно потребление на енергия	10 318 ktoe

Източник: Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030г.

Съгласно Директива (ЕС) 2018/844 на Европейския парламент и на Съвета, изменяща Директива 2010/31/ЕС, е разработена Дългосрочна национална стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г. (Приета от Министерския съвет с Протокол № 8 от 27.01.2021 г.), с която се определят национални цели за 2030 г., 2040 г. и 2050 г.

Табл.2 Национални цели за ЕЕ на сградния фонд

Индикатор		2021-2030 г.	2031-2040 г.	2041-2050 г.
Спестявания на енергия общо	GWh/y	2 917	6 502	7 329
Жилищни сгради	GWh/y	2 477	5 694	6 294
Нежилищни сгради	GWh/y	440	808	1 035
Обновена площ	m ²	22 203 509	49 570 668	55 823 015
Жилищни сгради	m²	19 026 656	43 735 175	48 343 297
Нежилищни сгради	m ²	3 176 852	5 835 493	7 479 718
Обновена площ от съществуващия сграден фонд за обновяване в момента	%	8%	18%	20%
Спестяване на емисии CO ₂	тон	1 306 435	2 891 610	3 274 453
Жилищни сгради	тон	1 065 184	2 448 461	2 706 441
Нежилищни сгради	тон	241 251	443 149	568 012

Източник: Дългосрочна национална стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г.

В съответствие с европейските и национални цели и приоритети в областта на енергийната ефективност Община Левски провежда политика насочена към оптимизиране на енергийните си разходи. Реализираното намаляване на енергопотребление на територията на общината е принос за постигане на националната индикативна цел за енергийни спестявания.

Основните насоки на местната политика по енергийна ефективност са:

- Намаляване топлинните загуби в сградите чрез подобряване на енергийните им характеристики (в т.ч чрез пълно или частично саниране);
- Поддържане на стабилни параметри на средата в обитаваните помещения;
- Ефективно използване на енергийните ресурси за отопление чрез отоплителни системи с висока ефективност, включващи и възможности за регулиране на потреблението и поддържане на стабилни нормативни параметри на средата в отопляваните обекти;
- Модернизиране и автоматизиране на осветлението на общинските обекти чрез използването на високоефективни източници на светлина и системи за контрол и мониторинг;
- Продължаване процеса на обследване на сгради с РЗП над 250 кв. м..
- Провеждане на ефективни информационни кампании свързани с ползите от енергийната ефективност.

3. СГРАДЕН ФОНД

3.1. Жилищен фонд

Според Евростат на сградите в Европейския съюз се падат 40% от употребата на енергия и 36% от произведените въглеродни емисии. Прогнозата е, че този дял ще нараства през следващите години с оглед непрекъснатата нарастване на сградния фонд. Това прави сградния фонд най-големия потребител на енергия в ЕС.

Към 31.12.2020г. на територията на община Левски съществуват 10 710 жилища в 9 752 жилищни сгради с обща площ 806 353 кв.м. Преобладаващата част от сградите са строени в първата половина на XX век като не са използвани стоманобетонни конструктивни елементи. Основната част от жилищните сгради са тухлени, малка част са стоманено-бетонни и панели. Това е обусловено и от факта, че строителството е предимно нискоетажно.

Преобладават тристайните и четиристайни жилища, следвани от двустайните. Средната полезна площ на едно жилище е 84,24 кв.м. или 49,22 кв.м. полезна площ на жител от населението. Средностатистическото жилище на жителите на община Левски отговаря на стандартен двустаен или тристаен апартамент със спалня (1 или 2 бр.), кухня и дневна и отделно антре, санитарен възел и складово помещение.

Табл.3. Жилищни сгради по материал на външните стени на сградата

Общо	Панелни	Стоманобетонни	Тухлени	Други
9 572	27	69	7 958	1 518

Източник: НСИ

Табл.4. Жилища по форма на собственост

Общо	Държавни и общински	Частни на юридически лица	Частни на физически лица
10 710	70	65	10 575

Източник: НСИ

Прогнозното развитие на жилищния фонд на общината е в пряка зависимост от демографските и икономически тенденции, характерни за региона. Приблизително 30% от жилищният фонд е необитаем, което е резултат от негативните демографски процеси, концентрацията на населението в градовете и икономическия упадък. Процесът на обезлюдяване на периферните селски райони продължава и води до увеличаване броя на необитаеми жилища и западане на жилищните сгради.

Жилищният фонд се характеризира с високо енергийно потребление. Като основни причини за високите разходи за потребление на горива и енергия са:

- амортизирани отоплителни инсталации в сградите без ефективен контрол на горивния процес и автоматизирано подаване на горива;
- лошо физическо състояние на сградите и конструкциите - без стандартните изолации на покриви и стени, стари дограми, позволяващи безпрепятствено проникване на студен въздух;
- осветление с енергоемки светлоизточници и др.

Община Левски се включи в първия етап на Националната програма за енергийна ефективност, с чието финансиране са санирани пет многофамилни жилищни сгради:

- блок „1-49“ на ул. „Малчика“ и ул. „Васил Левски“;
- блок „Ангел Кънчев“ на ул. „Никола Вапцаров“ № 42-52;
- блок „Бузлуджа“ на ул. „Хан Аспарух“ № 1;
- блок „Янтра“ на бул. „България“ № 52-54;
- блок „Локомотив“ на ул. „Ал. Стамболийски“ № 17-21.

Още 20 многофамилни жилищни сгради са с подготвена документация, като същите очакват възможност за финансиране.

Постигането на националните цели за енергийна ефективност е възможно чрез цялостна оценка на съществуващия сграден фонд и последващо прилагане на мерки за енергийна ефективност, които включват ремонт или реконструкция на основни технически системи от сградите – покриви, ВиК, водоснабдителни и отоплителни инсталации и др., също така и топлоизолация и подмяна на стъклопакети. Реновирането на една сграда може да повиши енергийната ѝ ефективност с над 45%. При внедряване на източници на ВИ, сградата може да постигне дори и енергийна независимост.

Тъй като много голяма част от сградния фонд е в частния сектор, управлението на енергийната ефективност е процес, изискващ координация между общината и частните собственици. Постигането на добри показатели по отношение на изразходваната електроенергия за отопление ще доведе до повишаване на качеството на живот, чрез намаляване на личните разходи за отопление и също така ще се намали въглеродния отпечатък на региона, което ще повиши и качествата на околната среда.

3.2. Общински сграден фонд

На територията на община Левски се намират 53 общински сгради с 100% общинска собственост с разгърната застроена площ (РЗП) 78 384 кв.м. От тях 10 с обща РЗП – 7782 кв.м са неизползвани поради закриване на съответните дейности в населените места. В други сгради се ползват само определени помещения, такива са здравните и читалищните домове. В табл.5 са представени общински обществени сгради с 100% общинска собственост, тяхната локация по населени места и РЗП.

Таблица 5. Общински обществени сгради в община Левски с 100% общинска собственост

№	Вид на общинската сграда	Местоположение	Година на въвеждане на сградата в експлоатация	РЗП (кв.м)
1.	Общинска болница и общинска поликлиника	гр. Левски	1990 г.	20 944
2.	СОУ „Крум Попов“	гр. Левски	1939 г.	2 246
3.	ОУ „Максим Горки“	гр. Левски	1961 г.	2 022
4.	НУ „Христо Ботев“	гр. Левски	1951 г.	734
5.	ОУ „Христо Ботев“	с. Асеновци	1958 г.	896
6.	ОУ „Христо Ботев“ - филиал (не функционира)	с. Асеновци	1933 г.	374
7.	ОУ „Христо Ботев“	с. Българене	1931 г.	1 572
8.	ОУ „Св. Климент Охридски“ (не функционира)	с. Градище	1951 г.	2 076
9.	ОУ „Васил Левски“ (не функционира)	с. Малчика	1934 г.	1 276
10.	ОУ „Неофит Рилски“	с. Обнова	1926 г.	1 360
11.	ОУ „Христо Ботев“ (не функционира)	с. Трънчовица	1929 г.	874
12.	ПГССТ „Никола Й. Вапцаров“	гр. Левски	1954 г.	13 958
13.	ЦДГ „Слънце“	гр. Левски	1972 г.	772
14.	ЦДГ „Пролет“ (не функционира)	гр. Левски	1965 г.	432
15.	ОДЗ „Локомотив“	гр. Левски	1975 г.	2 369
16.	ДЯ „Еделвайс“	гр. Левски	1974 г.	2 336
17.	Филиал „Слънце“ („Софка Вълева“)	с. Асеновци	1983 г.	675
18.	ЦДГ „Ралица“ (не функционира)	с. Аспарухово	1951 г.	342
19.	ЦДГ „Пролет“ (не функционира)	с. Българене	1972 г.	690
20.	ЦДГ „Детелина“	с. Изгрев	1950 г.	460

21.	ЦДГ „Зорница“ и училище (не функционира)	с. Козар Белене	1930 г.	772
22.	ЦДГ „Люляк“	с. Малчика	1972 г.	438
23.	ЦДГ „Теменуга“	с. Обнова	1979 г.	1 040
24.	Здравен дом и детска ясла „Еделвайс“ (филиал Обнова)	с. Обнова	1940 г.	526
25.	ЦДГ „Радост“ и детска ясла (не функционира)	с. Стежерово	1981 г.	672
26.	ЦДГ „Осми март“ (не функционира)	с. Трънчовица	1929 г.	874
27.	Читалищен дом	гр. Левски	1960 г.	2 414
28.	Читалищен дом	с. Асеновци	1936 г.	466
29.	Читалищен дом	с. Аспарухово	1970 г.	329
30.	Читалищен дом	с. Българене	1962 г.	1 024
31.	Читалищен дом	с. Градище	1981 г.	252
32.	Читалищен дом	с. Изгрев	1961 г.	840
33.	Читалищен дом	с. Козар Белене	1962 г.	776
34.	Читалищен дом	с. Трънчовица	1964 г.	762
35.	Читалищен дом	с. Обнова	1960 г.	1 519
36.	Читалищен дом	с. Стежерово	1965 г.	1 028
37.	Читалищен дом	с. Малчика	1961 г.	900
38.	Кметство, читалищен и здравен дом	с. Божурлук	1960 г.	680
39.	Салон за борба	гр. Левски	1974 г.	641
40.	Адм. битова сграда - стадион	гр. Левски	1958 г.	500
41.	Художествена галерия и музей „Георги Парцалев“	гр. Левски	1975 г.	355
42.	ЦНСТ	гр. Левски	2015 г.	487
43.	ЦСРИ	гр. Левски	1985 г.	339
44.	Домашен социален патронаж	гр. Левски	1985 г.	237
45.	Обреден дом за тъжни ритуали	гр. Левски	1987 г.	351
46.	Спортна зала по хандбал	с. Българене	1987 г.	1 530
47.	Здравен дом	с. Асеновци	1960 г.	458
48.	Здравен дом	с. Изгрев	1950 г.	360
49.	Здравен дом	с. Българене	1948 г.	400
50.	Здравен дом	с. Малчика	1963 г.	326
51.	Здравен дом	с. Стежерово	1942 г.	480
52.	Здравен дом	с. Трънчовица	1947 г.	400
53.	Адм. сграда - Кметство	с. Обнова	1940 г.	400

Източник: Общинска администрация

Със средства от общинския бюджет и различни финансиращи програми поетапно са реализирани енергоефективни мерки, чрез които са подобрени енергийните характеристики на част от сградите - общинска собственост:

- ОДЗ „Локомотив“ – гр. Левски;
- ЦДГ „Слънце“ – гр. Левски;
- ОУ „М. Горки” – гр. Левски;
- Читалищен дом „Георги Парцалев -1901” – гр. Левски;
- Читалищен дом „Надежда -1902” – с. Козар Белене;
- Читалищен дом „Гео Милев -1895” – с. Българене;
- Читалищен дом „Светлоструй -1903” – с. Обнова;
- Читалищен дом „Григор Вачков” – с. Трънчовица;
- Читалищен дом „Съгласие - 1895” – с. Стежерово;
- Здравен дом и детска ясла „Еделвайс“ (филиал Обнова) – с. Обнова;
- ЦСРИ – гр.Левски;
- ЦНСТ – гр. Левски – новопостроена сграда.

Частични мерки за енергийна ефективност са реализирани в редица общински обекти като:

- ДЯ „Еделвайс“ – гр. Левски:
 - газифициране на съществуващото локално котелно;
 - изграждане на скатен покрив.
- СУ „Крум Попов“ – гр. Левски:
 - газифициране на съществуващото локално котелно;
 - частична подмяна на дограма;
 - подмяна на покрив и поставяне топлоизолация на тавана;
 - обследване за енергийна ефективност;
 - подмяна на стари осветителни тела с енергоспестяващи;
 - Осъществяване на енергоспестяващи мерки, основен ремонт, реконструкция и достъпна среда на сградите от училищната инфраструктура на територията на община Левски – 1 417 291,31 лв., мярка 7.2 от ПРСР 2014-2020.
- МБАЛ – гр. Левски:
 - газифициране на съществуващото локално котелно;
 - частична подмяна на дограма;

- обследване за енергийна ефективност.
- ПГСС „Никола Вапцаров“ – гр. Левски:
 - газифициране на съществуващото локално котелно;
 - частична подмяна на дограма;
 - частична подмяна на стари осветителни тела с енергоспестяващи.
- НУ „Христо Ботев“ (филиал на СУ „Крум Попов“) – гр. Левски:
 - газифициране на съществуващото локално котелно;
 - частична подмяна на дограма.
- ОУ „Неофит Рилски“ – с. Обнова:
 - топлоизолация таван;
 - частична подмяна на дограма.
- ОУ „Христо Ботев“ – с. Асеновци:
 - частична подмяна на дограма
- Домашен социален патронаж – гр. Левски:
 - частична подмяна на дограма
- Спортна зала „Христо Ботев“ в с. Българене;
- Здравна служба в с. Изгрев;
- Здравна служба в с. Стежерово;
- Здравна служба в с. Асеновци;
- Здравен дом в с. Малчика и др.

Към настоящия момент се реализират или предстои да стартират проекти, включващи МЕЕ в някои от общинските обекти:

- Извършване на неотложни ремонтни дейности в ОУ „Неофит Рилски“, с.Обнова – 282 375 лв. (в етап на реализация);
- Извършване на неотложни ремонтни дейности на общежитието към ПГССТ „Н. Й. Вапцаров“, гр.Левски – 799 816 лв. (в етап на реализация);
- „Възстановяване сграда на детска градина „Люляк“, с.Изгрев“ - 810 403 лв., (в етап на реализация);
- „Възстановяване сградата на народно читалище „Г.С.Раковски-1901“ в с.Изгрев” - 393 286,00 лв. (в етап на реализация);
- „Извършване на неотложни дейности за реконструкция и ремонт на Обществена сграда за административно обслужване и дейности на пенсионерски клуб в гр.Левски”

– 250 000 (в етап на реализация);

- „Ремонт на спортно обслужваща административна сграда и трибуни и изграждане на оросителна система на стадион гр.Левски” – 298 986,17 лв. от Министерство на младежта и спорта (предстои реализация).

Обектите, за които Община Левски е осигурила проектна готовност и търси финансиране по европейски и национални програми са:

- „Привеждане на сгради на „МБАЛ – Левски” ЕООД в съответствие със Закона за енергийната ефективност, с цел снижаване експлоатационните разходи и повишаване комфорта на пациенти и персонал по време на работа“ – работен проект;
- „Осъществяване на енергоспестяващи мерки, основен ремонт, реконструкция и достъпна среда на ОУ „Максим Горки” в гр.Левски” – работен проект;
- „Осъществяване на енергоспестяващи мерки, основен ремонт, реконструкция и достъпна среда на ОУ „Христо Ботев” в с.Асеновци” – работен проект;
- „Осъществяване на енергоспестяващи мерки, основен ремонт, реконструкция и достъпна среда на ОУ „Неофит Рилски” в с.Обнова” – работен проект;
- „Възстановяване на сграда на ДГ „Теменуга“ в с.Обнова” – работен проект;
- „Реконструкция, ремонт, включително и дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства, закупуване на оборудване и обзавеждане на НЧ „Съзнание-1894” – с.Асеновци, общ.Левски” – работен проект;
- „Реконструкция, ремонт, включително и дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства, закупуване на оборудване и обзавеждане на НЧ „Просвета-1927” – с.Аспарухово, общ. Левски” – работен проект;
- „Ремонт на сградата на НЧ „Пробуда – 1928” с.Малчика, общ.Левски” – работен проект;
- „Преустройство и разширение на Спортна зала в гр.Левски” – работен проект;
- „Реконструкция, модернизация и въвеждане на мерки за енергийна ефективност на обреден дом за тъжни ритуали, гр.Левски” – работен проект;
- „Рехабилитация и модернизация на система за улично осветление на гр.Левски”;
- „Ремонт и възстановяване на читалищен клуб и библиотека в УПИ IV-309, стр. кв. 46, с.Градище, общ.Левски” – проект;
- „Изграждане на музей „Георги Парцалев“ – идеен проект;
- „Ремонт за подобряване на енергийната ефективност на сградата на ДЯ „Еделвайс“

и филиал на ДГ „Слънце“ гр.Левски” – идеен проект.

Въпреки значителните усилия от страна на Общинското ръководство през последните години, състоянието на общинския сграден фонд остава в недостатъчно добро състояние по отношение на енергийната ефективност. Все още има изоставане в използваните технологични системи и решения за повишаване на енергийната ефективност в обществените сгради. Липсата или наличието на частична вътрешна и външна изолация води до увеличаването на топлинни загуби, а това от своя страна рефлектира в повишаване на разходите. Изследванията показват, че тези загуби могат да достигат до 50% от общите топлинни загуби на сградата.

С цел по-добро и ефективно използване на общинските сгради се препоръчва цялостното им саниране, като ефектите от това ще бъдат енергийноэффективни и икономически. Необходимо да се обърне повече внимание и на подобряване ефективността на сградните инсталации, не само за подобряване енергийните характеристики на сградите, както и на мерки за ускорена газификация на обществените сгради, които нямат такава.

Недостатък в структурата на енергийното потребление на Община Левски е все още ограниченото използване в общинските сгради на възобновяеми енергийни източници. Постигането на целите за повишаване на енергийната ефективност е стратегически свързано с обновяването на сградния фонд, като приоритет следва да се даде на енергийната ефективност в съчетание с използването на възобновяеми енергийни източници в сградния сектор, на навлизането на високоефективните охладителни и отоплителни инсталации, на въвеждането на иновативните технологии, използващи геотермална, хидротермална и слънчева енергия, и на използването на отпадна топлина и студ.

4. УЛИЧНО ОСВЕТЛЕНИЕ

Уличното осветление на населените места в община Левски не отговоря на съвременните изисквания за енергийна ефективност.

Всички населени места са с изградени системи за улично осветление. Преобладават осветителни тела с натриеви лампи високо налягане с мощност 50W, 70W, 100W. Осветителни тела с мощност 250W се използват основно за осигуряване на

нормативните изисквания за осветеност на входно-изходните пътища и главните улици на градовете.

Мрежата на системите за улично осветление подлежи на преоценка и реконструкция. Изградена назад във времето, с изключение на отделни населени места, тя не е актуализирана съобразно промените в условията за експлоатация и развитието на техническите средства за изграждане на осветителни уредби и системите за управлението им.

Предвид това, че уличното осветление е един от основните консуматори на електроенергия на общината, съществува потенциал за изпълнение на мерки за енергийна ефективност с малък срок на откупуване на вложенията. Следва да са използват възможностите на ВЕИ в този сектор с прилагане на LED осветителни тела с фотосоларни панели и акумулатори. С това ще се реализират съществени енергийни икономии.

В тази връзка Община Левски е разработила проект „Рехабилитация и модернизация на система за улично осветление на гр.Левски” на стойност 436 600, за което се търси външно финансиране. Реконструкцията и модернизацията на уличното осветление се очаква да намали от 2 до 3 пъти разходите за електроенергия при гарантиране на необходимите параметри на осветителната система и осигуряване на условия за безопасно придвижване през тъмната част на денонощието.

5. СЪСТОЯНИЕ НА ЕНЕРГИЙНОТО ПОТРЕБЛЕНИЕ

5.1. Обща характеристика

Енергийното потребление в община Левски е пряка функция от състоянието на Енергийната система на общината, нивото на социално-икономическо развитие, както и социалния статус на местното население. Основни енергоносители, които се използват в община Левски са електроенергия, природен газ, течно и твърдо гориво.

Основното електрозахранване на потребители в общината се осъществява чрез републиканската енергийна мрежа. Магистрален газопровод преминава близо до гр.Левски и това е било предпоставка за газифицирането на общинския център. Град Левски разполага с изградена вътрешноградска газова разпределителна инфраструктура с добро покритие. Няколко промишлени предприятия, всички общински сгради и учебни заведения са газифицирани. Повечето обекти разполагат с локални отоплителни инсталации.

Основният и най-големият потребител на енергия в община Левски е битовия сектор. Очевидно там са най-големите възможности за постигане на икономии на енергия и въглеродни емисии. В същото време това изисква определени инвестиции, които голямата част от населението би се затруднило да осигури самостоятелно. В тази връзка добро решение е участието, с помощта на общинска администрация, в национални и европейски програми, финансиращи мерки за енергийна ефективност.

Вторият по значимост потребител на енергия е бизнес сектора. В този случай стремежът към икономии съответства на интересите на общината и на самите производители. Бизнесът има по-голяма възможност за инвестиции чрез собствени средства, безвъзмездна финансова помощ и други финансови инструменти. За целта Общината може да предложи публично-частно партньорство за изграждане възобновяеми енергийни източници, като се използват ресурси на общината.

Съществен е дялът на Община Левски в енергийното потребление. Общината е собственик на значителен сграден фонд, на уличното осветление, притежава и собствен автопарк. В този смисъл има интерес да намалява енергийните си разходи. Поради фокуса на настоящата програма, основно се разглеждат разходите за енергопотребление на Община Левски.

5.2. Битово енергопотребление

Най-голям дял в енергийния баланс на домакинствата в община Левски има електрическата енергия. През последните години се наблюдава обща тенденция на леко намаляване на количествата консумирана електроенергия за битови цели. Това се дължи преди всичко на оформящата се, макар и бавно, тенденция към подмяна на стари и нискоенергийно ефективни уреди с по-модерни и енергоспестяващи такива. Към настоящия момент все още около 50% от домакинствата използват стара битова техника, което се дължи на ниските доходи на голяма част от населението в общината. Не на последно място, ниската енергийна ефективност на битовия сектор в общината се дължи и на проблеми с информираността и енергийната „грамотност“ на населението – има хора, които се затрудняват да разчитат етикетиранието за енергийна ефективност при закупуването на битови електроуреди, както и като цяло не са запознати с възможните мерки за индивидуално пестене на енергия.

Все още твърдото гориво е един от предпочитаните методи за отопление през зимните месеци, което е в основата на замърсяването на атмосферния въздух през отоплителния сезон. Малък е и дялът на домакинствата, които внедряват решения, свързани с

използването на ВЕИ (най-вече използващи слънчева енергия).

В заключение може да се направи изводът, че домакинствата в община Левски се характеризират със следните енергийни характеристики:

- използване на неефективни битови електрически прибори, които не отговарят на европейските норми;
- използване на твърдо гориво и дървесина за задоволяване битовите потребности от отопление през зимния период;
- използване на неподходящи лампи и осветителни тела;
- нерационално използване на енергията в бита;
- липса на култура, свързана с разхода на енергия за битови нужди.

5.3. Разходи за енергия на Община Левски

Енергията, която се консумира от Община Левски, е предназначена основно за захранване на сгради и общински съоръжения, както и за обезпечаване на уличното осветление. Най-голям е разхода на ел.енергия, следван от природния газ. Други използвани енергийни източници в общината са дървесината и въглищата, като по-голямата част от тях се употребява в общинските сгради, намиращи се в селата. Производство на енергия се реализира единствено в рамките на експлоатираните локални отоплителни инсталации, като потенциалът за подобряване на тяхната енергийна ефективност е свързан както с належаща технологична модернизация, така и с промяна на типа на използваните горива. Налице е все още неизползваният потенциал за внедряване на енергия от възобновяеми източници.

Таблица 6. Потребявана енергия по години от Община Левски по счетоводни данни

2022 год.				
Месец	Вид енергия	kWh	Вид енергия	kWh
Януари	ел.енергия	189211	природен газ	154463
Февруари	ел.енергия	159661	природен газ	124802
Март	ел.енергия	126479	природен газ	123569
Април	ел.енергия	101714	природен газ	32320
Май	ел.енергия	83920	природен газ	904
Юни	ел.енергия	96127	природен газ	11
Юли	ел.енергия	106567	природен газ	0
Август	ел.енергия	76592	природен газ	0

Септември	ел.енергия	0	природен газ	0
Октомври	ел.енергия	0	природен газ	0
Ноември	ел.енергия	0	природен газ	0
Декември	ел.енергия	0	природен газ	0
Всичко:		940271		436069
2021 год.				
Месец	Вид енергия	kWh	Вид енергия	kWh
Януари	ел.енергия	201845	природен газ	171564
Февруари	ел.енергия	255746	природен газ	137294
Март	ел.енергия	99404	природен газ	111249
Април	ел.енергия	146876	природен газ	49448
Май	ел.енергия	118118	природен газ	4694
Юни	ел.енергия	101616	природен газ	0
Юли	ел.енергия	105657	природен газ	0
Август	ел.енергия	187489	природен газ	0
Септември	ел.енергия	83907	природен газ	0
Октомври	ел.енергия	109339	природен газ	21523
Ноември	ел.енергия	157924	природен газ	93997
Декември	ел.енергия	189801	природен газ	119176
Всичко:		1757722		708945
2020 год.				
Месец	Вид енергия	kWh	Вид енергия	kWh
Януари	ел.енергия	182885	природен газ	184304
Февруари	ел.енергия	177813	природен газ	136904
Март	ел.енергия	156590	природен газ	66265
Април	ел.енергия	120024	природен газ	21133
Май	ел.енергия	101554	природен газ	0
Юни	ел.енергия	100182	природен газ	0
Юли	ел.енергия	106572	природен газ	0
Август	ел.енергия	116201	природен газ	0
Септември	ел.енергия	123199	природен газ	0
Октомври	ел.енергия	129681	природен газ	15973
Ноември	ел.енергия	159284	природен газ	94926
Декември	ел.енергия	178065	природен газ	100004
Всичко:		1652050		619509

Трудно е да се правят категорични изводи и да се определят тенденции при потреблението на енергия от Община Левски.

Разликите в последните години могат да се обяснят в определена степен с промени в състоянието на сградния фонд, промяна в културата относно енергоспестяването, разлика в климатичните условия, временното затваряне на определени сгради по време на пандемията от Ковид и др.

Като цяло, вследствие на недостатъчно енергоефективния сграден фонд и улично осветление, съществуващите инсталации и технологичните особености на енергопотреблението, може да се направи изводът, че са налице затруднения по отношение на ефективността на използването на енергията в Община Левски, което от своя страна изисква предприемането на комплекс от мерки. От друга страна финансовото състояние на общината, планирането и управлението на собствеността гарантират на настоящия етап устойчивостта на настоящия модел на енергоползване, в резултат на което не се налагат мерки за сериозно ограничаване на потреблението като ограничаване на количествата горива и/или почасово ограничаване на уличното осветление. При реализацията на система от мерки са възможни сериозни икономии, което от своя страна ще облекчи общинския бюджет и ще освободи средства за подпомагане на други сектори, явяващи се от съществена важност за общинската администрация, най-вече в областта на образованието и социалните услуги и дейности.

5.4. Енергопотребление в бизнес сектора

Структуроопределящи отрасли в икономиката на община Левски са селското стопанство, преработващата промишленост, търговия и услуги.

В местната икономика липсват цялостни реализирани инвестиционни проекти за енергийна ефективност, като се изключи преминаването на отоплителната централа към оранжерии от гориво на нефт към изграждане на когенератор на природен газ. Единствено в селското стопанство в последните години благодарение на европейските програми бяха закупени нови машини, което значително подобри и енергийната ефективност на сектора като цяло.

Основните причини за високата енергоемкост на местната икономика са наследената енергоинтензивна структура, морално остарели технологии, недостатъчно средства за въвеждане на енергоспестяващи мерки и други. Налице са значителни резерви по отношение информираността на бизнес сектора, свързана с енергийната ефективност, включително информация за национални и европейски програми, финансиращи

енергоефективни мерки.

Провеждането на целенасочена политика за енергийна ефективност в икономическия сектор ще ускори неговата модернизация и ще повиши конкурентоспособността му. Целесъобразно е да бъдат извършени енергийни одити за установяване на разходите на горива и енергия, както и внедряване на енергиен мениджмънт, способстващ за енергоспестяване и енергийна ефективност. Продължаване на замяната на употребата на течни и твърди горива с природен газ и ВЕИ ще даде положително отражение върху въглеродния и екологичен отпечатък на производствата. При реализирането на проекти за енергийна ефективност ще се намалят загубите в топлопреносните мрежи, ще се повиши ефективността за единица продукция, както и ще бъдат спестени средства от икономията на енергия.

6. ЦЕЛ И ОБХВАТ НА ПОГРАМАТА

Основната цел на разработването на Програмата за енергийна ефективност на община Левски за периода 2023-2032г. е да бъдат идентифицирани възможните дейности и мерки, които да доведат до енергийни спестявания, както и програмите и проектите за тяхното изпълнение.

Стратегическа цел на настоящата Програма за енергийна ефективност е:

**СЪЗДАВАНЕ НА УСТОЙЧИВ МОДЕЛ НА ЕНЕРГОПОЛЗВАНЕ НА
ОБЩИНА ЛЕВСКИ, НА ОСНОВАТА НА СЪВРЕМЕННИ
ЕНЕРГОЕФЕКТИВНИ МЕРКИ И УСПЕШЕН ЕНЕРГИЕН МЕНИДЖМЪНТ**

Основните принципи, върху се основава стратегическата рамка на документа са:

- Партньорство между всички институции, заинтересовани лица и структури на гражданското общество и бизнеса за повишаване енергийната ефективност в общината;
- Координация вътре и между управленските звена на всички равнища, носещи отговорността за постигане на очакваното състояние на енергийния сектор в Община Левски;

- Концентрация на усилията, човешките и финансовите ресурси за осъществяване на набелязаните в настоящата програма цели, приоритети и мерки;
- Отвореност за допълнения и адаптивност на стратегическите намерения към променящите се условия на средата, в която се реализира програмата.

В съответствие с формулираните стратегическа цел и принципи са определени и конкретни цели, които допълват общата стратегическа рамка и конкретизират обхвата на Програмата за енергийна ефективност на Община Левски за периода 2023-2032г.:

1. ПОВИШАВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ В ОБЩИНСКИЯ СГРАДЕН ФОНД

2. ПОВИШАВАНЕ ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ В ЖИЛИЩНИТЕ СГРАДИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА

3. ПОВИШАВАНЕ ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ НА УЛИЧНОТО ОСВЕТЛЕНИЕ

4. ПОВИШАВАНЕ НА ДЕЛА НА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЕНЕРГИЯ ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ

5. РАЗВИТИЕ НА МЕСТНИЯ КАПАЦИТЕТ И ПРИЛАГАНЕ НА ДОБРИ ПРАКТИКИ ЗА УСТОЙЧИВО ЕНЕРГИЙНО РАЗВИТИЕ

7. ИЗБОР НА ДЕЙНОСТИ И МЕРКИ

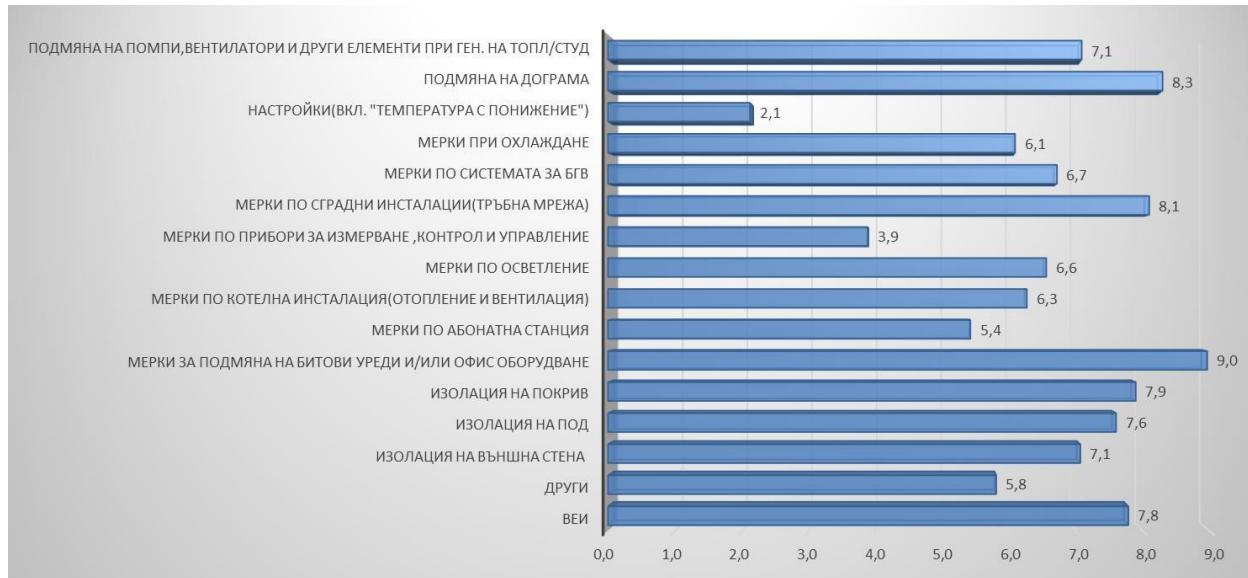
Понятието мерки за повишаване на енергийна ефективност легално е определено в чл.30, ал.1 от ЗЕЕ: „Мерките за повишаване на енергийната ефективност са действията, които водят до проверимо, измеримо или оценимо повишаване на енергийната ефективност”.

Допустимите мерки за повишаване на енергийната ефективност при крайното потребление на енергия се определят с Наредба Е-РД-04- 3/2016г. за допустимите мерки за осъществяване на енергийни спестявания при крайното потребление, начините на доказване на постигнатите енергийни спестявания, изискванията към методиките за тяхното оценяване и начините за потвърждението им.

Средните периоди на откупуване за най-често препоръчвани енергоспестяващи мерки

са представени на Фиг.1.

Фиг.1 Средни периоди на откупуване на основните енергоспестяващи мерки

Източник: НИС на АУЕР

Най-често залаганите мерки за намаляване на енергийната консумация са свързани с подобряване техническите показатели на ограждащите конструкции на обектите - изолация на външни стени, подове и покриви, както и подмяна на дограма. Чрез използване на съвременни изолационни материали и дограми, изброените мерки водят до понижаване коефициента на топлопреминаване през външните ограждащи конструкции и до намаляване степента на инфилтрация до стойности, съобразени с изискванията за енергийна ефективност.

Следващите по значимост мерки са подобряване функционирането на котелни инсталации и абонатни станции, чрез цялостната им подмяна или подмяна на елементи от тях.

Веднага след тях се нарежда мярката за подобряване работата на сградните инсталации за отопление, топла вода и вентилация. Това включва частична реконструкция или цялостна подмяна на инсталациите – отоплителни тела, помпи, вентилатори, арматура и тръбна мрежа (вкл. изолация), въвеждане на автоматика и др.

Останалите мерки не са предписвани често, но и те, от своя страна, също водят до сериозна икономия на енергия.

Различните енергоспестяващи мерки в сгради оказват различно влияние върху икономииите на енергия, средства и емисии.

ТАБЛИЦА 7. ПРОГРАМА ОТ МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ В ОБЩИНА ЛЕВСКИ

ЦЕЛ	МЕРКИ	ПЕРИОД	ОТГОВОРНА ИНСТИТУЦИЯ	ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ
<p>1. Повишаване на енергийната ефективност в общинския сграден фонд</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Извършване на енергийни обследвания и сертифициране на сгради – общинска собственост, които попадат в обхвата на ЗЕЕ • Реконструкция и обновяване на съществуващия общински сграден фонд, вкл. внедряване на ВЕИ • Извършване на повторни енергийни обследвания, след прилагане на МЕЕ и издаване на удостоверения за енергийни спестявания • Подобряване на системите за контрол и мониторинг на потреблението на енергия от сградния фонд - общинска собственост 	<p>2023-2032 г.</p>	<p>Община Левски</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Подобряване комфорта на обитаване в обществените сгради и постигане на нормативно определените параметри за отопление и осветление • Оптимизиране на бюджетните разходи, в резултат на постигнатите икономии на енергия от изпълнение на МЕЕ • Удължен експлоатационен срок на публичната инфраструктура и на съответните инсталации и съоръжения в сградите • Намаляване на въглеродните емисии от общинския сграден фонд

<p>2. Повишаване енергийната ефективност в жилищните сгради на територията на общината</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Информационни кампании за популяризиране на МЕЕ в жилищния сектор по проекти, финансирани от републиканския бюджет и ЕС • Административна и техническа помощ при участие на сдружения на собственици на жилищни сгради в проекти, финансирани от европейски и национални програми за повишаване на енергийната ефективност 	<p>2023-2032 г.</p>	<p>Община Левски</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Подобрени енергийни характеристики на жилищния сграден фонд и подобрен топлинен комфорт на обитаване • Намаляване на финансовите разходи за енергия на домакинствата • Удължен живот на енергийно обновените сгради и на техните инсталации и съоръжения • Намаляване на въглеродните емисии, генерирани от частния жилищен сектор
<p>3. Повишаване енергийната ефективност на уличното осветление</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Рехабилитация и модернизация на системата на улично осветление • Изграждане на ново улично осветление, в райони с липсващо такова • Въвеждане на ефективна система за автоматично централизирано управление на уличното осветление 	<p>2023-2032 г.</p>	<p>Община Левски</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Подобряване качеството и ефективността на уличното осветление и привеждането му в съответствие с хигиенните норми, в съответствие с БДС 5504-82 „Осветление на улици и пешеходни зони“ и Европейските норми • Намаляване на преките финансови разходи за електроенергия • Намаляване на общите разходи за експлоатационно поддържане и

	<ul style="list-style-type: none"> • Разработване на ефективни системи за поддържане и експлоатация на уличното осветление, включително с участие на гражданите 			<p>възстановяване на уличното осветление;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Намаляване на емисиите на парникови газове в резултат на намалена консумация на електроенергия • Подобряване на безопасността на движение на моторни превозни средства, повишаване на сигурността на движение на пешеходците нощно време и създаване на комфортна и естетична нощна атмосфера в града
4. Повишаване на дела на използване на енергия от възобновяеми източници	<ul style="list-style-type: none"> • Разработване и прилагане на мерки за насърчаване използването на енергия от ВИ и биогорива на територията на община Левски 	2023-2032 г.	Община Левски	<ul style="list-style-type: none"> • Намаляване на потреблението на енергия от конвенционални горива и енергия на територията на общината • Повишаване сигурността на енергийните доставки • Намаляване на вредните емисии в атмосферния въздух • Повишаване на благосъстоянието и намаляването на риска за здравето на населението
5. Развитие на местния капацитет и прилагане на добри практики за	<ul style="list-style-type: none"> • Организиране на информационни кампании за повишаване информираността на 	2023-2032 г.	Община Левски	<ul style="list-style-type: none"> • Повишен капацитет на Община Левски за планиране, реализация и мониторинг на местни политики за устойчиво енергийно

<p>устойчиво енергийно развитие</p>	<p>местната общност по темата ЕЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Въвеждане на подходяща система за обучение на експерти в местната администрация от ресорните звена, ангажирани в планирането, изпълнението и контрола на капиталовите инвестиции и политиките по териториално развитие • Разработване и внедряване на правила за енергийно ефективно поведение на служителите в общинска администрация и други общински структури • Проучване, разпространение и прилагане на добри практики • Създаване на енергийна информационна база за инсталираните енергийни мощности от ВИ на територията на общината • Внедряване на система за енергиен мениджмънт 			<p>развитие</p> <ul style="list-style-type: none"> • Повишено ниво на информираност и изградена култура за прилагане на мерки за енергийна ефективност в местната общност
--	---	--	--	--

8. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Съгласно ЗЕЕ средствата за изпълнение на Програмите по енергийна ефективност (ПЕЕ) следва да бъдат предвидени в бюджетите на съответните администрации. Освен тях за изпълнението на дейностите и мерките от ПЕЕ може да се търси финансиране от следните подходящи източници:

- **Държавен бюджет** – средства за изпълнение на целевите годишни програми за осъществяване на мерки по ЕЕ следва да се предвиждат ежегодно и в републиканския бюджет.

- **Публично-частни партньорства**

При този вид взаимоотношения, публичният сектор предоставя правата и задълженията на частния сектор да проектира, изгради и експлоатира съоръжение за определен период. Предмет на договора може да са инсталации за производство на енергия, системи за ефективно използване на енергията в обществения сектор, системи за контрол и мониторинг разхода на енергия и горива и др.

Финансирането на изпълнението на проекта може да се извърши изцяло от страна на публичния сектор, като частният сектор заплаща “такса” за експлоатирането, или да бъде осигурено от страна на частния сектор, като изплащането на направената инвестиция е за сметка на събирането на “такси” или други вземания.

- **ЕСКО договори**

ЕСКО компаниите се специализират в предлагането на пазара на енергоспестяващи услуги. Основната им дейност е свързана с разработването на пълен инженеринг за намаляване на енергопотреблението. Този тип компании влагат собствени средства за покриване на всички разходи за реализиране на даден проект и получават своето възнаграждение от достигнатата икономия в периода, определен като срок на откупуване. За клиента остава задължението да осигури средства за годишни енергийни разходи, равни на правените от него преди внедряването на енергоефективните мерки. За да се изпълни тази услуга, между възложителя и изпълнителя се сключва специфичен договор, наречен ЕСКО договор - договор с гарантиран резултат. При този вид договаряне целият финансов, технически и търговски риск се поема от ЕСКО компанията.

- **Замен капитал** – предоставян от финансови институции (банки, фондове, търговски дружества, включително и предприятията, предлагащи услуги в областта на енергийната ефективност), финансови инструменти по национални и европейски

фондове и програми, финансов лизинг и др. Могат да се използват както за изпълнение на цялостни проекти по енергийна ефективност, така и в случаите на съфинансиране на проекти.

- **Безвъзмездни финансови средства** (грант, субсидия) от различни фондове и европейски програми като:
 - Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027г.;
 - Национален план за възстановяване и устойчивост;
 - Национален доверителен екофонд;
 - Предприятие за изпълнение на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС);
 - Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство;
 - Фонд за енергийна ефективност и възобновяема енергия
 - Програми за трансгранично, транснационално и трансрегионално сътрудничество и др.

9. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНА ЛЕВСКИ

Най-важните резултати, които ще се постигнат с реализирането на Програмата, са следните:

- икономия на топлинна енергия;
- икономия на електрическа енергия;
- икономия на гориво;
- намалени емисии парникови газове;
- икономия на средства.

За някои от мерките е възможно да се получи сравнително дълъг срок на откупуване, но в тези случаи трябва да се има предвид тяхната екологичната значимост. Освен това е важно да се подчертае, че ефектът от реализирането на дейностите и мерките се изчислява на база действащите в момента цени на топлинната и електрическата енергия и на горивата. Тези цени ще продължават да се повишават на база на непрекъснато растящите цени на горивата на международните пазари, поради което срокът на откупуване е възможно да бъде по-кратък в сравнение с направените изчисления. Допълнителна предпоставка за намаляване срока на възвръщаемост на инвестициите е

и бъдещата възможност за търговия с вредни емисии.

Също така е важно да се подчертае, че освен горните преки практически резултати, изпълнението на настоящата Програма ще допринесе за:

- опазване на околната среда;
- забавяне на процеса на изчерпване на природните енергийните ресурси;
- подобряване на условията и стандарта на живот на хората;
- диверсифициране на енергийните доставки и намаляване зависимостта на обекти от цените на горива и енергии;
- повишаване на конкурентоспособността на местната икономика, създаване на нови пазарни възможности за търговци (производители, фирми за услуги и т.н.) и разкриване на нови работни места;
- създаване на конкуренция между основните енергийни доставчици, по-голяма сигурност на доставките и намаляване на цената на първичните енергоресурси;
- подпомагане постигането на устойчиво енергийно развитие и подобряване на показателите на околната среда, свързано с изпълнение на поетите задължения от Република България във връзка с членството ѝ в ЕС.

10. НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ

Една от най-важните фази на процеса на разработване на всяка програма е мониторинга, който включва наблюдението, оценката и контрола на изпълнението на мерките и дейностите. Мониторингът е свързан тясно с всички фази по оценката на изпълнението на настоящата Програма, като осигурява текуща информация, която помага да се отчете напредъка (успеха или неуспеха) на стратегическия документ. Освен това позволява да се предприемат коригиращи действия, ако напредъкът е неудовлетворителен или ако условията се изменят.

В процеса на наблюдение и оценка при спазване на принципа за партньорство следва да участват кметът на общината, общинската администрация, общинският съвет, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината.

Препоръчително е практиките за осигуряване на публичност да бъдат продължени и във времето на реализацията на програмата, като се гарантират нормативните изисквания за отчетност на резултатите.

Важно е да бъде определена група от експерти в общинска администрация, които да бъдат отговорни за наблюдението и контрола на изпълнението на дейностите по Програмата за енергийна ефективност. Тази група ще одобрява и утвърждава индикаторите за наблюдение и контрол, на базата на които ще извършва:

- изготвяне на годишни отчети за изпълнение на Програмата;
- периодични прегледи на постигнатия напредък по отношение изпълнение на целите и устойчивостта на резултатите;
- анализи на резултатите от изпълнението на мерките и дейностите;
- предлагане на промени и разглеждане на предложенията за промяна на мерките, свързани с постигането на целите на Програмата.

На основание чл. 64 от ЗЕЕ за управление на енергийната ефективност в сгради - общинска собственост, към общинските администрации могат да се създават и експертни съвети за подпомагане дейността на кметовете на общини.

Основният инструмент за наблюдение и оценка на реализацията предвидените мерки за енергийна ефективност остава годишния отчет за изпълнението на Програмата, който местните органи представят ежегодно, не по-късно от 15 декември на отчетната година, към АУЕР, съгласно разпоредбите на чл.12, ал.5 от ЗЕЕ.

Отчетът се изготвя по образец, утвърден от изпълнителния директор на АУЕР, съдържа описание на реализираните дейности и мерки за ЕЕ, посочва размера на постигнатите енергийни спестявания и се публикува на интернет страницата на съответната Община.